RISE RIKOSSEURAAMUSLAITOS

Asiantuntijalausunto
Julkinen

21.9.2026

Eduskunnan lakivaliokunta

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027

Rikosseuraamuslaitoksen lausunto vuoden 2027 talousarvioesityksestä

Rikosseuraamuslaitokselle on vuoden 2027 talousarvioesityksessä osoitettu yhteensä 335 miljoonaa euroa. Talousarvioesitys sisältää määrärahaa muun muassa oikeudenhoidon resurssien varmistamiseen sekä lainsäädäntömuutosten aiheuttamiin määrärahatarpeisiin. Rikosseuraamuslaitos pitää erittäin myönteisenä asiana, että kuluvan hallituskauden aikana lainsäädännön uudistamisesta johtuviin vankipaikkatarpeisiin ja henkilöstön määrän lisäämiseen on osoitettu lisärahoitus.

Vuoden 2027 talousarvioesityksessä Rikosseuraamuslaitokselle on kohdennettu 3,15 miljoonan euron lisämääräraha päiväsakon vähimmäismäärän korotuksesta aiheutuvan vankimäärän kasvun vuoksi ja 0,3 miljoonaa euroa päihdekuntoutuksen lisäämiseen. Vankimäärän kasvu edellyttää vankipaikkojen lisäämistä, sillä nykyiset vankilat ovat vaikeassa yliasutustilanteessa. Sakkovangeilla on usein vakavia päihdeongelmia, joten sakkovankien määrän kasvu edellyttää talousarvioesityksen mukaista määrärahalisäystä sakkovankien päihdekuntoutuksen lisäämiseksi. Lisäksi Rikosseuraamuslaitokselle on osoitettu 1,0 milj. euroa vankimäärän kasvusta aiheutuviin menoihin.

Rikosseuraamuslaitokselle myönnetystä lisämääräraha sta huolimatta taloudellisten voimavarojen ja henkilöstöresurssien niukkuus sekä riittämätön määrä vankipaikkoja muodostavat tulevina vuosina merkittävän riskin toiminnalle. Vankimäärä on kasvanut voimakkaasti ja kasvun ennakoidaan jatkuvan. Tämä lisää jatkossakin vankipaikkojen ja lisähenkilöstön tarvetta. Osittain hyvin huonossa kunnossa olevaan vankilaverkostoon kohdistuu merkittäviä investointitarpeita.

Rikoksista tuomittujen riskiä syyllistyä uusiin rikoksiin voidaan tehokkaimmin vähentää kokonaisvaltaisella lähestymistavalla, jossa huomioidaan rikollisuuden juurisyyt ja niihin

vaikutetaan yhteiskunnan eri toimijoiden yhteistyöllä. Onnistumisen kannalta olennaista on varmistaa palvelujatkumot ja sujuva siirtymä kohti rangaistuksen jälkeistä aikaa.

Rikosseuraamuslaitoksen resurssien lisäksi hyvinvointialueiden taloudellinen tilanne vaikuttaa mahdollisuuksiin järjestää päihdekuntoutusta ja uusintarikollisuutta ehkäiseviä tukitoimia vangeille ja yhdyskuntaseuraamusta suorittaville rangaistusaikana ja sen jälkeen. Järjestöavustuksiin kohdistuvat valtiontalouden säästöt ja avustusmäärärahojen merkittävä väheneminen tulevat vaikuttamaan myös Rikosseuraamuslaitoksen mahdollisuuksiin suoriutua yhdyskuntaseuraamusten täytäntöönpanosta. Järjestöt ja yhdistykset ovat vuosien ajan tarjonneet suuren määrän paikkoja, joissa rangaistuksia voidaan suorittaa, esimerkiksi yhdyskuntapalveluun kuuluvana palkattomana työnä.

Pääjohtaja	Anna Arola-Järvi
Yksikönpäällikkö	Venla Salmi

Digitaalinen PDF-allekirjoitus / Digital PDF-signatur
Venla Salmi
yksikönpäällikkö
Rikosseuraamuslaitos
venla.salmi@om.fi
Asian tunnus / Ärende-ID: RISE/4258/2026
Asiakirjan tunnus / Dokument-ID: RISE-AK-2026-22762
21.09.2026 14:23:20

Digitaalinen PDF-allekirjoitus / Digital PDF-signatur
Anna Arola-Järvi
Pääjohtaja
Rikosseuraamuslaitos
anna.arola-jarvi@om.fi
Asian tunnus / Ärende-ID: RISE/4258/2026
Asiakirjan tunnus / Dokument-ID: RISE-AK-2026-22762
21.09.2026 14:29:20